

Věc C-432/19

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

13. června 2019

Předkládající soud:

Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (Španělsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

12. června 2019

Žalobkyně:Asociación Estatal de Empresas Operadoras Portuarias
(ASOPOINT)**Žalovaný:****Předmět původního řízení**

Předmětem původního řízení je uložení sankce smluvním stranám IV Acuerdo para la regulación de las relaciones laborales en el sector de la estiba portuaria (Čtvrtá dohoda o úpravě pracovněprávních vztahů v odvětví přístavní nakládky a vykládky (dále jen „Čtvrtá rámcová dohoda o nakládce a vykládce“) z důvodu, že ujednání týkající se převzetí pracovníků narušují hospodářskou soutěž.

Předmět a právní základ žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká slučitelnosti vnitrostátní právní úpravy týkající se převzetí přístavních dělníků s článkem 101 SFEU. Právním základem je článek 267 SFEU.

Předběžné otázky

- Musí být článek 101 SFEU vykládán v tom smyslu, že jsou zakázány dohody mezi hospodářskými subjekty a zástupci zaměstnanců, i když jsou nazvány kolektivními smlouvami, pokud stanoví, že podniky, které se oddělí od

SAGEP, musí převzít zaměstnance náležející k SAGEP, a způsob, jakým se uvedené převzetí provede?

- V případě kladné odpovědi na předchozí otázku, musí být článek 101 SFEU vykládán v tom smyslu, že brání takovým ustanovením vnitrostátního práva, jaká jsou obsažena v královském legislativním nařízení 9/2019, v rozsahu, v němž se vztahuje na kolektivní smlouvy, které ukládají určitou formu převzetí zaměstnanců, jež jde nad rámec pracovněprávních záležitostí a vede k harmonizaci obchodních podmínek?

- Pokud bude shledáno, že uvedená právní ustanovení jsou v rozporu s unijním právem, musí být judikatura Soudního dvora týkající se přednosti unijního práva a jeho důsledků, které vyplývají mimo jiné z rozsudků *Simmenthal* a *Fratelli Costanzo*, vykládána v tom smyslu, že ukládá veřejnoprávnímu orgánu, jako je *Comisión Nacional de los Mercados y de la Competencia*, povinnost nepoužít ustanovení vnitrostátního práva, která jsou v rozporu s článkem 101 SFEU?

- V případě kladné odpovědi na první otázku, musí být článek 101 SFEU a nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy a povinnost zajistit účinnost unijní právní úpravy vykládány v tom smyslu, že vyžadují, aby takový správní orgán, jako je *Comisión Nacional de los Mercados y de la Competencia*, uložil subjektům, které se chovají tak, jak bylo popsáno, pokuty a penále?

Uplatňovaná ustanovení unijního práva

Článek 101 SFEU.

Rozsudek ze dne 15. prosince 1976, *Simmenthal Spa v. Ministero delle Finanze* (35/76, EU:C:1976:180).

Rozsudek ze dne 22. června 1989, *Fratelli Costanzo v. Comune di Milano* (103/88, EU:C:1989:256). Body 28 až 33.

Rozsudek ze dne 16. července 1992, *Dirección General de Defensa de la Competencia v. Asociación Española de Banca Privada a další* (C-67/91, EU:C:1992:330). Stanovisko generálního advokáta Jacobse přednesené dne 10. června 1992 (C-67/91, EU:C: 992:256).

Rozsudek ze dne 30. března 1993, *Corbiau v. Administration des Contributions* (C-24/92, ECLI:EU:C:1993:118). Bod 15.

Rozsudek ze dne 21. září 1999, *Albany* (C-67/96, EU:C:1999:430).

Rozsudek ze dne 9. září 2003, *CIF* (C-198/01, EU:C:2003:430).

Rozsudek ze dne 31. května 2005, *Syfait a další* (C-53/03, EU:C:2005:333).

Rozsudek ze dne 19. září 2006, Wilson (C-506/04, EU:C:2006:587). Body 49 a 51 až 53.

Rozsudek ze dne 12. ledna 2010, Petersen (C-341/08, EU:C:2010:4) bod 80.

Rozsudek ze dne 17. července 2014, Torresi (C-58/13 a C-59/13, EU:C:2014:2088) Bod 22.

Rozsudek ze dne 9. října 2014, TDC (C-222/13, EU:C:2014:2265). Body 30 až 32.

Rozsudek ze dne 11. prosince 2014, Komise v. Španělsko (C-576/13, EU:C:2014:2430).

Rozsudek ze dne 6. října 2015, Consorci Sanitari del Maresme (C-203/14, EU:C:2015:664). Body 17 a 19.

Rozsudek ze dne 22. října 2015, EasyPay a Finance Engineering (C-185/14, EU:C:2015:716). Bod 37.

Rozsudek ze dne 14. září 2017, The Trustees of the BT Pension Scheme (C-628/15, EU:C:2017:687). Bod 54.

Rozsudek ze dne 20. září 2018, Montte (C-546/16, EU:C:2018:752), body 23 a 24.

Rozsudek Soudního dvora ESVO ze dne 19. dubna 2016 (věc E 14/15, Holship Norge AS v. Norsk Transportarbeiderforbund). Body 41 a 52.

Uplatňovaná ustanovení vnitrostátního práva

Ley 3/2013, de 4 de junio, de creación de la Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (zákon 3/2013 ze dne 4. června 2013, kterým se zřizuje Národní komise pro trhy a hospodářskou soutěž. Článek 1 odst. 1, čl. 2 odst. 2, čl. 5 písm. f), čl. 25 odst. 2, čl. 29 odst. 2, článek 23 a čl. 36 odst. 2.

Ley 15/2007, de 3 de julio, de Defensa de la Competencia (zákon 15/2007 ze dne 3. července 2007 o ochraně hospodářské soutěže, dále jen „LDC“). Články 1 a 4.

Real Decreto-ley 8/2017, de 12 de mayo, por el que se modifica el régimen de los trabajadores para la prestación del servicio portuario de manipulación de mercancías dando cumplimiento a la Sentencia del Tribunal de Justicia de la Unión Europea de 11 de diciembre de 2014, recaída en el Asunto C-576/13 (procedimiento de infracción 2009/4052) (královské legislativní nařízení 8/2017 ze dne 12. května 2010, kterým se mění pravidla pro pracovníky při poskytování přístavní služby manipulace s nákladem v souladu s rozsudkem Soudního dvora Evropské unie ze dne 11. prosince 2014 ve věci C-576/13 (řízení o nesplnění

povinnosti 2009/4052) (BOE č. 114, ze dne 13. května 2017, s. 39641). Článek 2 odst. 1 a 2, první a druhé přechodné ustanovení a první dodatkové ustanovení.

Real Decreto-ley 9/2019, de 29 de marzo, que modifica la ley 14/1994, de 1 de junio, por la que se regulan las empresas de trabajo temporal, para su adaptación a la actividad de la estiba portuaria y se concluye la adaptación legal del régimen de los trabajadores para la prestación del servicio portuario (královské legislativní nařízení 9/2019 ze dne 29. března 2019, kterým se mění zákon 14/1994 ze dne 1. června 1994, kterým se upravuje agenturní zaměstnávání za účelem jeho přizpůsobení dokařským činnostem a provádí se právní přizpůsobení režimu pracovníků poskytujících přístavní služby (BOE č. 77 ze dne 30. března 2019, s. 328361). Článek 4

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 1 Režim přístavní nakládky a vykládky ve Španělsku se po dlouhá léta vyznačoval tím, že tato činnost byla vyhrazena pouze přístavním dělníkům náležejícím k přístavním společnostem v různých podobách [SEED (Sociedad Estatal de Estiba y Desestiba), APIE, SAGEP].
- 2 Podstatou tohoto režimu bylo vyhrazení této činnosti, které znamenalo přijímání, teoreticky přednostní a v praxi výlučné, pracovníků náležejících k přístavním společnostem. Tento režim znamenal, že tyto přístavní společnosti, jejichž akcionáři musely být dokařské společnosti, nutně musely jednat jako zprostředkovatelé při převzetí.
- 3 Tento režim platil až do splnění povinností vyplývajících z rozsudku Komise v. Španělsko (C-576/13), v němž Soudní dvůr rozhodl, že režim řízení lidských zdrojů v oblasti služeb manipulace s nákladem ve Španělsku je v rozporu se svobodou usazování zakotvenou v článku 49 SFEU, neboť podnikům z jiných členských států ukládá povinnost zaregistrovat se u SAGEP a zaměstnat přednostně pracovníky, které jim poskytne, a určitý minimální počet z nich zaměstnat trvale.
- 4 S cílem vyhovět tomuto rozsudku bylo přijato královské legislativní nařízení z roku 2017. Tento předpis zavedl svobodu přijímat přístavní dělníky za účelem poskytování přístavní služby manipulace s nákladem a to z dvojího hlediska: na jedné straně byla stanovena zásada úplné svobody při přijímání pracovníků za účelem poskytování služby manipulace s nákladem, a byla tak zrušena výhrada ve prospěch pracovníků náležejících k SAGEP; na druhé straně dokařské podniky již se nemusely mít podíl v SAGEP.
- 5 První přechodné ustanovení královského legislativního nařízení z roku 2017 stanoví přechodné období tří let (do 14. května 2020) pro postupné přizpůsobení SAGEP novému právnímu rámci.

- 6 Do 14. listopadu 2017 tak akcionáři SAGEP mohli buď nadále mít účast ve společnosti, nebo ji individuálně opustit, prostřednictvím prodeje svých akcií zbývajícím akcionářům, kteří se rozhodli pokračovat, přičemž ti se mohli dohodnout na novém rozdělení základního kapitálu a přijmout nové akcionáře. Pokud se žádný akcionář nerozhodl setrvat nadále v SAGEP, byla společnost zrušena. Kromě toho v průběhu celého přechodného období mohly stávající SAGEP rozhodnout o svém zrušení nebo pokračování v činnosti.
- 7 Od 14. května 2020 budou muset přetrvávající SAGEP zvolit mezi zrušením nebo pokračováním v činnosti jako Centro Portuario de Empleo (přístavní středisko zaměstnanosti, dále jen „CPE“) nebo empresa de trabajo temporal (agentura pro dočasnou práci, ETT). Od té doby se budou na SAGEP vztahovat pravidla volného trhu.
- 8 Druhé přechodné ustanovení královského legislativního nařízení z roku 2017 stanoví, že během přechodného období musí všechny dokařské společnosti bez ohledu na to, zda patří k SAGEP či ne, zaměstnat pracovníky náležející k SAGEP pro určitý minimální procentní podíl svých dokařských činností v meziročním srovnání.
- 9 První dodatkové ustanovení královského legislativního nařízení z roku 2017 stanoví, že stávající kolektivní smlouvy musí být ve lhůtě jednoho roku přizpůsobeny tomuto novému režimu, přičemž ustanovení kolektivních smluv, která tuto povinnost nerespektují, omezují svobodu přijímání pracovníků v oblasti přístavní služby manipulace s nákladem nebo obchodním služeb, nebo omezují hospodářskou soutěž, jsou ze zákona neplatná.
- 10 Ode dne 29. července 2013 platí Čtvrtá rámcová dohoda o nakládce a vykládce, kterou podepsaly Asociación Nacional de Empresas Estibadoras y Consignatarias de Buques (ANESCO), jako zástupce zaměstnavatelů v této oblasti, a odborové organizace Coordinadora Estatal de Trabajadores del Mar (CETM), Unión General de Trabajadores (UGT), Comisiones Obreras (CC.OO.) a Confederación Intersindical Galega (CIG) jako zástupci zaměstnanců.
- 11 Po nabytí účinnosti královského legislativního nařízení z roku 2017 byl zřízen vyjednávací výbor, který má mimo jiné pozměnit Čtvrtou rámcovou dohodu o nakládce a vykládce. K zajištění toho, „že se odborové svazy během tohoto období zavazují k zachování sociálního smíru“, se ANESCO a její členové „zavazují, že zaručí 100% zaměstnanost přístavních dělníků přijatých SAGEP až do 30. září 2017“.
- 12 Dne 6. července 2017 byla přijata změna Čtvrté rámcové dohody o nakládce a vykládce, která spočívala v doplnění sedmého dodatkového ustanovení, podle kterého podniky, které se rozhodnou opustit SAGEP, převezmou přístavní dělníky (tj. ti k nim přejdou), kteří byli v okamžiku nabytí účinnosti královského legislativního nařízení z roku 2017 součástí zaměstnanců SAGEP, a to úměrně k podílům, které držely podniky v SAGEP. To znamená, že tyto pracovníci se

mohou dobrovolně přidat k odcházejícím podnikům při zachování svých pracovních podmínek. Kromě toho v případě zrušení SAGEP by pracovníci rovněž měli právo na takové převzetí.

- 13 Podle tohoto dodatkového ustanovení by se tato situace řídila pravidly platnými pro právní nástupnictví podniků a Čtvrtou rámcovou dohodou o nakládce a vykládce a odvětvovými kolektivními smlouvami, dokud nebudou nahrazeny novou rámcovou dohodou nebo kolektivní smlouvou.
- 14 Následně byly provedeny dvě další změny Čtvrté rámcové dohody o nakládce a vykládce, jejichž společným cílem bylo uložit převzetí prostřednictvím kolektivní smlouvy, aby byla zajištěna 100% zaměstnanost pracovníkům náležejícím k SAGEP v případech oddělení jejich akcionářů. Jedna z nich udělila pravomoci Comisión Paritaria Sectorial Estatal (státní smíšený odvětvový výbor), aby mohl vykládat podmínky převzetí pracovníků a řešit spory, které by mohly vzniknout při procesu oddělení. Druhá změnila sedmé dodatkové ustanovení, přičemž doplnila druhý odstavec, podle něhož se dobrovolné začlenění (přistavních dělníků) do dokařské společnosti, která se odděluje od SAGEP na základě prvního přechodného ustanovení královského legislativního nařízení z roku 2017 musí řídit mimo jiné zásadou striktní neutrality, aby se zabránilo tomu, že podniky, které se oddělují od SAGEP, budou v méně příznivé soutěžní situaci, a zásadou přiměřenosti, pokud jde o rozhodnutí kolik pracovníků bude převzato. Nicméně oddělující se podnik, SAGEP a zástupci zaměstnanců se mohou dohodnout na odlišných nebo doplňujících kritériích, pokud jsou v souladu se zásadou striktní neutrality a schválí je státní smíšený odvětvový výbor.
- 15 V průběhu šesti měsíců, které stanovilo královské legislativní nařízení z roku 2017 pro žádost o oddělení od SAGEP, podala žádost pouze jedna dokařská společnost, a to v rámci SAGEP del Puerto de Sagunto (SESASA). Společnost to oznámila SESASA dne 13. listopadu 2017.
- 16 Jakmile společnost oznámila svůj záměr oddělit se od SESASA, jak ona, tak jiné podniky patřící k její skupině byly předmětem řady aktů, které významně poškodily její obchod a konkurenceschopnost, a o nichž má ředitelství pro hospodářskou soutěž za to, že mohou představovat bojkot.
- 17 Jakmile bylo zahájeno oddělení od SAGEP, na základě pozměněné Čtvrté rámcové dohody o nakládce a vykládce byl zahájen postup k provedení převzetí zaměstnanců podle kolektivní smlouvy a byl svolán smíšený odvětvový výbor, který schválil, že podnik, který si přeje oddělit se, převezme 19 zaměstnanců, což odpovídá jeho podílu v SAGEP ve výši 19,02 %.
- 18 Dne 3. listopadu 2017 zahájilo ředitelství pro hospodářskou soutěž Comisión Nacional de los Mercados y la Competencia (Národní komise pro trhy a hospodářskou soutěž, dále jen „CNMC“) sankční řízení týkající se Čtvrté rámcové dohody o nakládce a vykládce proti ANESCO a odborovým organizacím CETM,

UGT, CC.OO., Langile Abertzaleen Batzordeak (LAB), CIG a Eusko Langileen Alkartasuna (ELA).

- 19 Ředitelství pro hospodářskou soutěž charakterizuje výše popsané skutečnosti jako jednání zakázané článkem 101 SFEU a článkem 1 LDC, neboť navzdory tomu, co stanoví první přechodné ustanovení královského legislativního nařízení z roku 2017, uzavřely hospodářské subjekty a odborové organizace dohodu (zveřejněnou jako kolektivní smlouva), v níž je zavedena řada dalších povinností pro podniky, jako například povinnost převzetí přístavních pracovníků SAGEP v poměru odpovídajícím předchozímu podílu společnosti, která se rozhodla oddělit, v SAGEP a s souladu s určitými kategoriemi zaměstnanců stanovenými výborem složeným ze zástupců podniků působících na trhu (konkurentů žadatele) a zástupců zaměstnanců.
- 20 Podle ředitelství pro hospodářskou soutěž znamenají tyto dohody zavedení obchodních podmínek mezi hospodářskými subjekty, které jdou nad rámec kolektivního vyjednávání a představují tudíž omezení výkonu práva oddělit se a tedy i podmínek volné hospodářské soutěže, kterou měly zajistit legislativní změny, ke kterým došlo v důsledku rozsudku Soudního dvora Evropské unie. Dne 12. listopadu 2018 proto ředitelství pro hospodářskou soutěž vydalo návrh rozhodnutí, v němž dospělo k závěru, že uvedené akty představují neodůvodněné, nepřiměřené a diskriminační opatření, které narušuje svobodu přijímání pracovníků za účelem poskytování přístavní služby manipulace s nákladem a svobodu podniků, které jsou držiteli povolení k poskytování těchto služeb, být součástí společností, jejichž předmětem je zajišťování pracovníků, či nikoliv, a porušují tak článek 1 LDC a článek 101 SFEU.
- 21 Před ukončením sankčního řízení CNMC dne 31. března 2019 nabylo účinnosti královské legislativní nařízení z roku 2019. Tento právní předpis dává sociálním partnerům možnost stanovit prostřednictvím dohod nebo kolektivních smluv povinné převzetí zaměstnanců SAGEP v případech, kdy si společnosti přejí oddělit se od SAGEP, přeměnit se na CEP nebo zaniknout.
- 22 Konkrétně článek 4 královského legislativního nařízení z roku 2019 stanoví, že za účelem zajištění stability zaměstnání mohou odborové organizace a sdružení zaměstnavatelů prostřednictvím dohody nebo kolektivní smlouvy stanovit opatření týkající se převzetí nezbytná pro zachování zaměstnanosti pracovníků, kteří poskytovali přístavní služby manipulace s nákladem při nabytí účinnosti královského legislativního nařízení z roku 2017 a nadále je poskytují. Pokud tedy podniky přestanou být akcionáři SAGEP nebo v případě, že dojde k zániku SAGEP, uplatní se mechanismus převzetí zaměstnanců, pokud se na tom dohodnou odborové organizace a sdružení zaměstnavatelů, přičemž tento mechanismus musí být transparentní, objektivní a spravedlivý. Vznikne-li CEP, převezme jako zaměstnavatel zaměstnance bývalého SAGEP.
- 23 Kromě toho královské legislativní nařízení z roku 2019 prodlužuje lhůtu pro uplatnění práva na oddělení na celé přechodné období stanovené v královském

legislativním nařízením z roku 2017, tedy do dne 14. května 2020. Tento předpis by tedy měl *de facto* určitý zpětný účinek, jelikož to znamená, že schvaluje rozhodnutí o převzetí, která byla přijata před jeho nabytím účinnosti, včetně těch, jež jsou předmětem sporu, takže by byl v rozporu s ustanoveními královského legislativního nařízení z roku 2017, které stanovilo lhůtu jednoho roku pro přizpůsobení kolektivních smluv a prohlašuje za neplatné ty, které přizpůsobeny nebyly.

Základní argumenty účastníků původního řízení

- 24 Argumenty účastníků řízení nejsou uvedeny.

Stručné uvedení důvodů žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 25 První otázka, kterou klade CNMC, se týká jejího vlastního postavení jako soudu. V této souvislosti CNMC nejprve připomíná pět požadavků, které musí splňovat „soud“: zákonný základ orgánu, jeho trvalost, závaznost jeho jurisdikce, kontradiktorní povaha řízení, použití právních předpisů orgánem a jeho nezávislost.
- 26 Pokud jde o zákonný základ, CNMC připomíná, že se řídí zákonem 3/2013, což dokazuje, že podmínka týkající se zákonného základu tohoto orgánu je splněna, a odůvodňuje to jeho trvalost.
- 27 Co se týče závaznosti její příslušnosti, CNMC je podle španělského práva považována za veřejnoprávní subjekt a zákon 3/2013 jí přiznává pravomoc uplatňovat články 101 a 102 SFEU, aniž by tato pravomoc závisela na dohodě stran, a její rozhodnutí jsou vykonatelná a jsou pro strany závazná.
- 28 Pokud jde o kontradiktorní povahu řízení, CNMC uvádí, že španělské právní předpisy zajišťují kontradiktorní povahu sankčního řízení u CNMC. Rozhodnutí Rady CNMC týkající se použití článků 101 a 102 SFEU jsou vydávána v řízení, které zahrnuje jednání, na němž mohou zúčastněné strany uvést argumenty a předložit důkazy týkající se různých aktů přijatých každým z příslušných orgánů, uvést informace o skutkových okolnostech, jejich právní kvalifikaci a odpovědnosti, které za ně mohou tyto strany mít. Kromě toho se sankční řízení řídí zásadou funkčního oddělení, která vyžaduje dvoufázové řízení, vyšetřování a rozhodnutí, jež přísluší různým orgánům (ředitelství pro hospodářskou soutěž a Rada), které jsou oba začleněny do CNMC a není do nich nijak zvenčí zasahováno.
- 29 Ředitelství pro hospodářskou soutěž tak provádí šetření, zahajuje a provádí sankční řízení a předkládá návrh rozhodnutí Radě. Ta posuzuje návrh vyšetřovacího orgánu a závěrečné argumenty uvedené účastníky řízení a může se před ní konat jednání. Na závěr řízení vydá rozhodnutí, které je vykonatelné a lze

jej napadnout správní žalobou, v němž aplikuje LDC a články 101 a 102 SFEU, je-li dotčen obchod uvnitř Evropské unie.

- 30 Pokud jde o požadavek, že soud, aby byl soudem, musí používat právní předpisy, má CNMC za to, že je rovněž splněn. Pokud jde konečně o nezávislost orgánu, CNMC uvádí, že čl. 2 odst. 1 zákona 3/2013 stanoví, že uvedená komise jedná v rámci svých činností a při plnění svých úkolů s organizační a funkční autonomií a plnou nezávislostí. Článek 3 uvedeného zákona zakazuje členům jejích orgánů požadovat nebo přijímat pokyny od jakéhokoli veřejného nebo soukromého subjektu.
- 31 CNMC dále uvádí, že má ve vztahu ke správnímu orgánu, který může podléhat jejímu přezkumu, povahu třetí strany, vykonává své funkce zcela nezávisle a je chráněna před vnějšími zásahy nebo tlaky, které by mohly ohrozit nezávislost názorů jejích členů. Rozhodnutí Rady CNMC jsou navíc bezprostředně vykonatelná. Kromě toho musí CNMC při plnění svých úkolů plně respektovat objektivitu a nestrannost ve vztahu ke stranám sporu a jejich příslušným zájmům s ohledem na předmět sporu. Její členové jsou navíc neodvolatelní.
- 32 CNMC připomíná, že Soudní dvůr připustil žádost o rozhodnutí o předběžné otázce předloženou předchůdcem uvedené komise, Tribunal de Defensa de la Competencia (Soud pro hospodářskou soutěž, dále jen „TDC“), když odpověděl na otázku, aniž zkoumal způsobilost orgánu podat žádost. Generální advokát Jacobs však provedl analýzu ve svém stanovisku a dospěl k závěru, že není pochyb o tom, že TDC je třeba považovat za soud.
- 33 V tomto ohledu CNMC uvádí, že má ještě vyšší stupeň nezávislosti než její předchůdce, z čehož vyvozuje, že pokud byl TDC považován za nezávislý, měla by být tato kvalifikace tím spíše přiznána CNMC.
- 34 CNMC na druhé straně zmiňuje rozsudek Syfait a další a nesouhlasí s jeho použitím na svou situaci, jelikož v uvedené věci podléhal Epitropi Antagonismou ministři pro rozvoj a pro odvolání nebo zrušení jmenování jeho členů neplatily zvláštní záruky. Uvádí rovněž, že evokační právo Evropské komise v oblasti hospodářské soutěže existuje pouze tehdy, když jsou uplatňována pravidla hospodářské soutěže stanovená Evropskou unií, a existovalo již v době, kdy Soudní dvůr připustil předběžnou otázku předloženou TDC.
- 35 CNMC na závěr tvrdí, že by měla být považována za „soud členského státu“ ve smyslu článku 267 SFEU.
- 36 Pokud jde o meritum věci, CNMC uvádí, že článek 101 SFEU zakazuje, stejně jako článek 1 LDC, jakoukoli dohodu mezi hospodářskými subjekty, jejímž účelem nebo výsledkem je omezení hospodářské soutěže na evropském trhu. Článek 4 LDC však zakazuje použití článku 1 na jednání vyplývající z použití zákona.

- 37 Podle ustálené judikatury platí, že článek 101 SFEU se vztahuje na hospodářské subjekty, které sjednotí podmínky poskytování služeb na trhu, a že pojem „provozovatel“ je autonomním pojmem práva Evropské unie. Soudní dvůr kromě toho upřesnil, že nic nebrání uplatnění práva hospodářské soutěže na entity, které sdružují pracovníky (například odborové organizace), pokud jejich jednání jde nad rámec záležitostí, které jim přísluší, a jeho účelem nebo výsledkem je harmonizace obchodních záležitostí.
- 38 V tomto smyslu podle rozsudku Albany není možné automaticky vyloučit kolektivní smlouvy z působnosti předpisů upravujících hospodářskou soutěž, což znamená, že orgány pro ochranu hospodářské soutěže musí posoudit předem povahu a účel dohody, než učiní závěr, zda se na ni vztahuje čl. 101 odst. 1 SFEU, či nikoliv. Rozsudek Viking, týkající se omezení svobody usazování vyplývajících z použití kolektivní smlouvy, konstatoval, že třebaže ochrana pracovníků představuje základní právo, které může v zásadě odůvodnit omezení jedné ze základních svobod zaručených Smlouvou, musí být uvedena opatření způsobilá dosáhnout legitimního cíle a nepřekračovat rámec toho, co je nezbytné k jeho dosažení.
- 39 Proto pokud dohoda nebo kolektivní smlouva jde nad rámec těchto oblastí (jako jsou otázky týkající se mezd, dovolené, pracovní doby, organizace práce), měly by orgány pro ochranu hospodářské soutěže v souladu s rozsudkem Albany posoudit jejich povahu a účel před tím, než rozhodnou, zda se na tuto dohodu nebo smlouvu vztahují pravidla hospodářské soutěže či nikoliv. Při tomto posouzení je třeba věnovat zvláštní pozornost nejen záležitostem, jichž se smlouva týká, ale také tomu, zda stanoví povinnosti vůči třetím stranám nebo ovlivňuje jiné trhy způsobem, který není odůvodněn cílem kolektivního vyjednávání.
- 40 V témže smyslu se vyslovil Soudní dvůr ESVO v rozsudku Holship Norge AS v. Norsk Transportarbeiderforbund: je třeba posoudit podmínky případ od případu, nicméně nelze mít za to, že je možné, aby někteří pracovníci měli právo přednosti vůči jiným, ani nelze zavést bojkot k dosažení cíle schválení smlouvy.
- 41 Podle názoru CNMC královské legislativní nařízení z roku 2019 umožňuje provádění kolektivních smluv, které počítají s převzetím pracovníků za sporných podmínek, přičemž prohlašuje, že tak činí za účelem zajištění dodržování pracovních práv přistavních dělníků, kteří náleželi k SAGEP.
- 42 Z ustálené judikatury rovněž vyplývá zásada přednosti unijního práva. V rozsudku CIF tak Soudní dvůr konstatoval, že „v případě jednání podniků, která jsou v rozporu s čl. 81 odst. 1 ES, jež jsou zdaněna nebo zvýhodněna vnitrostátními právními předpisy, které ospravedlňují nebo posilují jejich účinky, konkrétně pokud jde o stanovení cen a rozdělení trhu, vnitrostátní orgán na ochranu hospodářské soutěže, kterému je svěřena mimo jiné úloha dbát na dodržování článku 81 ES: je povinen vyloučit použití uvedených vnitrostátních právních předpisů; nemůže uložit sankce dotčeným podnikům za předchozí jednání, pokud toto jednání vyžadovaly samy vnitrostátní právní předpisy; může uložit sankce

dotčeným podnikům za jednání, k němuž došlo po rozhodnutí nepoužít uvedenou vnitrostátní právní úpravu, jakmile se toto rozhodnutí stalo vůči nim konečným; může uložit sankce dotčeným podnikům za předchozí jednání, pokud je k němu uvedena vnitrostátní právní úprava pouze nabádala nebo jej usnadňovala, přičemž musí řádně zohlednit specifika normativního rámce, v němž podniky jednaly“.

- 43 CNMC má nicméně za to, že tento rozsudek nelze použít přímo, jelikož v projednávaném případě jsou hospodářské subjekty oprávněny uzavírat dohody pouze v rámci kolektivních smluv.
- 44 Na tomto základě má CNMC pochybnosti o výkladu článku 101 SFEU za účelem určení, zda jednání, k němuž došlo v projednávaném případě, lze považovat za jednání, na které se vztahuje zákaz stanovený v prvním odstavci tohoto článku, či nikoli.
- 45 Na druhé straně má CNMC za to, že může být relevantní rovněž judikatura Soudního dvora v rozsudcích Fratelli Costanzo, Petersen nebo Trustees of the BT Pension Scheme, podle které jsou správní orgány členských států povinny zajistit plný účinek těchto ustanovení i tak, že ze své vlastní pravomoci podle potřeby ponechají nepoužité jakékoli odporující vnitrostátní ustanovení, aniž nejprve musí žádat o jeho odstranění legislativní cestou nebo jakýmkoliv jiným ústavním postupem či na toto odstranění čekat.

PRACOVNÍ DOKUMENT